

INHOUDSOPGAVE Luister je wel naar mij?! Martine Delfos

ISBN 906665340X. 2000 BV Uitgeverij SWP, Amsterdam

Ten geleide
Voorwoord

1 Inleiding

De dominantie van taal
Leercapaciteit en leerbereidheid van kinderen
Betrouwbaarheid en suggestibiliteit
Fantasie en werkelijkheid
Vraaggericht werken
Het gesprekskader
De opbouw van het boek

2 De ontwikkeling van kinderen van vier tot twaalf jaar

Het kind als kleine volwassene
De psychosociale ontwikkeling van kinderen van vier tot zes jaar
De psychosociale ontwikkeling van kinderen van zes tot acht jaar
De psychosociale ontwikkeling van kinderen van acht tot tien jaar
De psychosociale ontwikkeling van kinderen van tien tot twaalf jaar

3 De gespreksvoering

Invullen
Kwaliteit van een gesprek
Communicatievoorwaarden
Ga op dezelfde (oog)hoogte zitten als het kind
Kijk naar een kind terwijl je spreekt
Alterneer het wel en niet maken van oogcontact met een kind terwijl je spreekt
Stel het kind op zijn of haar gemak
Luister naar wat een kind zegt
Laat met behulp van voorbeelden zien dat wat het kind zegt, effect heeft
Vertel het kind dat het je moet zeggen wat het vindt of wil, omdat je het niet weet als het kind het je niet vertelt
Probeer spelen en praten te combineren
Signaleer dat je het gesprek afbreekt en later zal voortzetten wanneer je merkt dat het kind afhaakt
Wanneer je een moeilijk gesprek hebt gehad, zorg dan dat het kind daarna tot zichzelf kan komen

Metacommunicatie

Maak het doel van het gesprek duidelijk
Laat een kind weten wat je intenties zijn
Laat een kind weten dat je feedback nodig hebt
Laat een kind weten dat het mag zwijgen
Probeer te benoemen wat je voelt en volg wat je voelt
Nodig het kind uit zijn of haar mening over het gesprek te geven
Maak metacommunicatie een vast onderdeel van de communicatie

De deskundigheid van de gesprekspartners
De verschillende belangen van gesprekspartners
Loyaliteit

Taalvaardigheid en geslotenheid
Overdracht en tegenoverdracht

4 De gesprekstechnieken

De opbouw van een gesprek
De voorbereiding
De eerste stap: jezelf voorstellen
De introductie van het gesprekskader
Introductie vragen
De startvraag
De romp
De afronding

Vraagtechnieken

Open en gesloten vragen
Doorvragen
Suggestief vragen
Meervoudig vragen
Vraag herhalen of verduidelijken
Antwoord herhalen of samenvatten
Samenvattend vragen

De beleving

Lichaamstaal
Lichaamshouding
Stemgebruik

Algemene houding

5 Gespreksvoering leeftijdsgewijs

Het inschatten van het mentale leeftijdsniveau van een kind
Gespreksvoering met kinderen van 4 tot 6 jaar
Gespreksvoering met kinderen van 6 tot 8 jaar
Gespreksvoering met kinderen van 8 tot 10 jaar
Gespreksvoering met kinderen van 10 tot 12 jaar

6 Epiloog